

§ 95

Dnr SBN 2019/000250-2

Remiss - Förslag gällande användning och överlåtelse av växtskyddsmedel, miljöskaktionsavgifter på växtskyddsmedelsområdet samt utbildning för hantering av vissa bekämpningsmedel

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden anser att remissens förslag till förändringar inom bekämpningsmedelsområdet i stort sett är bra, men påpekar att regleringen av icke yrkesmässig användning av växtskyddsmedel på asfalterade ytor, betong och andra hårdgjorda material inte är tillräcklig i förslaget.

Ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden har av kommunstyrelsens kansli 2019-07-11 givits möjlighet att lämna ett yttrande till Miljödepartementet över promemorian "Användning och överlåtelse av växtskyddsmedel, miljöskaktionsavgifter på växtskyddsmedelsområdet samt utbildning för säker hantering av bekämpningsmedel", diarienummer M2019/01453/R. Remissvaren ska ha inkommit till Miljödepartementet senast den 16 oktober.

Syftet med förändringsförslaget är att minska de risker och konsekvenser som användningen av bekämpningsmedel innebär för människors hälsa och miljön genom minskad och säkrare hantering hos privatpersoner.

Förslaget innebär

- att en ny behörighetsklass 4 införs,
- att definitionen av dagens behörighetsklass 3 ändras,
- att giltigt utbildningsbevis krävs för att överlåta bekämpningsmedel behörighetsklass 3,
- att det införs miljöskaktionsavgift för överlåtelse av behörighetsklass 3 utan giltigt utbildningsbevis samt
- att det införs miljöskaktionsavgift för användning av bekämpningsmedel med behörighetsklass 3 utan utbildningsbevis.

I förslaget regleras också att myndigheterna ska ge utbildning för respektive behörighetsklass.

Bakgrund

Ändringen är ett led i att uppfylla miljökvalitetsmålet giffri miljö och handlingsplanen för giffri vardag. De riskområden som identifierats på en övergripande nivå som är förknippade med växtskyddsmedel för privat användning är:

- förorening av yt- och grundvatten
- risker för barn och husdjur
- skada på annan växtlighet
- hud- och ögonirritation hos användare
- risker för fåglar, däggdjur och pollinerande insekter

§ 95 forts.

Indelning av behörighetsklass görs utifrån den kunskap som krävs för att använda medlen. Behörighetsklassen utgår från bekämpningsmedlens farlighet och hur de är avsedda att användas. Idag finns 3 behörighetsklasser och för behörighetsklass 1 och 2 krävs användartillstånd och för behörighetsklass 3 krävs inga kunskaper.

Det kan vara svårt för en användare som saknar utbildning på området att känna till och förstå vikten av att följa användningsvillkoren, t ex att vissa medel inte ska användas när det blåser mycket eller när regn förväntas inom de närmaste timmarna, eftersom medlen då kan förorena vattendrag eller annan mark. Det kan även vara svårt för vanliga konsumenter att helt inse konsekvenserna av att inte följa användningsvillkoren i märkningen och bruksanvisningen. Riskbedömningen för medlen sätts ur spel när användare på grund av bristande kunskap hanterar kemiska växtskyddsmedel på olämpligt sätt. Används kemiska växtskyddsmedel på sätt som inte överensstämmer med reglerna på området kan det alltså få konsekvenser för såväl miljö som hälsa.

Användningen av växtskyddsmedel i privata trädgårdar och inom koloniträdgårdsområden innebär att barn och husdjur kan utsättas för medlen och för de risker som följer med olämplig eller felaktig användning. Samtidigt går det för växtskydd för privata sammanhang i de flesta fall att finna medel som inte utgör en risk ens vid direkt olämplig hantering och även alternativa metoder med vilka man uppnår ett likvärdigt tillräckligt och hållbart växtskydd.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Tillståndsplikten utökas till att yrkesmässig användning även ska gälla tomtmark för bostäder och koloniträdgårdsområden och kan innebära att fler tillstånd ska prövas på kommunal nivå. Kravet på kunskap för användning av de växtskyddsmedel som idag finns i behörighetsklass 3 bidrar till att undanröja de risker som uppstår vid oaktsam spridning och olämplig hantering av växtskyddsmedel.

Förslaget bidrar till att undanröja de risker för hälsa, miljö och den biologiska mångfalden som uppstår vid oaktsam spridning och olämplig hantering av växtskyddsmedel. Högre krav ställs på användare av miljö- och hälsofarliga produkter.

Risk för att bekämpningsmedelsförorening når enskilda vattentäkter på grund av okunskap vid privat användning minskar.

När känsliga grupper skyddas, erhåller även övriga i befolkningen lägre exponeringsnivåer av aktuella föroreningar.

Samhällsbyggnadskontoret bedömer att de föreslagna förändringarna i stort sett är positiva. När det gäller den privata användningen av växtskyddsmedel på asfalterade ytor, betong eller andra hårdgjorda material saknas idag reglering (utöver KEMI:s godkännandevillkor för användning av bekämpningsmedel). Samhällsbyggnadskontoret bedömer att det kvarstår oklarheter för dessa hårdgjorda ytor även om det gjorts vissa förbättringar i promemorian.

Samhällsbyggnadskontoret föreslår att samhällsbyggnadsnämnden påpekar detta i remissvaret.

Ärendets behandling

Samhällsbyggnadskontoret föreslår i tjänsteutlåtande daterat 2019-08-20 att samhällsbyggnadsnämnden framför till Miljödepartementet att den anser att remissens förslag till förändringar inom bekämpningsmedelsområdet i stort sett är bra, men påpekar att regleringen av icke yrkesmässig användning av växtskyddsmedel på asfalterade ytor, betong och andra hårdgjorda material inte är tillräcklig i förslaget.

§ 95 forts.

Arbetsutskottet tillstyrker i beslut 2019-08-28, § 64, samhällsbyggnadskontorets förslag.

Dagens sammanträde

Samhällsbyggnadschefen redogör för ärendet.

Ordföranden frågar om arbetsutskottets förslag bifalles. Samhällsbyggnadsnämnden svarar ja.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande 2019-08-20, SBN § 95/2019 bilaga 1
- Remissmissiv Användning och överlåtelse av växtskyddsmedel, miljöstraffavgifter på växtskyddsmedelsområdet samt utbildning för säker hantering av bekämpningsmedel
- Promemoria Användning och överlåtelse av växtskyddsmedel, miljöstraffavgifter på växtskyddsmedelsområdet samt utbildning för säker hantering av bekämpningsmedel

Skickas till

m.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till anna-karin.rosman@regeringskansliet.se

(Ange diarienummer M2019/01453/R och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.)

För kännedom:

Kommunstyrelsen